

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – LEDEN 2016

1. 1. ve 20.00 SEČ
15. 1. v 19.00 SEČ
30. 1. v 18.00 SEČ

Platí na celém území ČR

Police planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

PLANETY

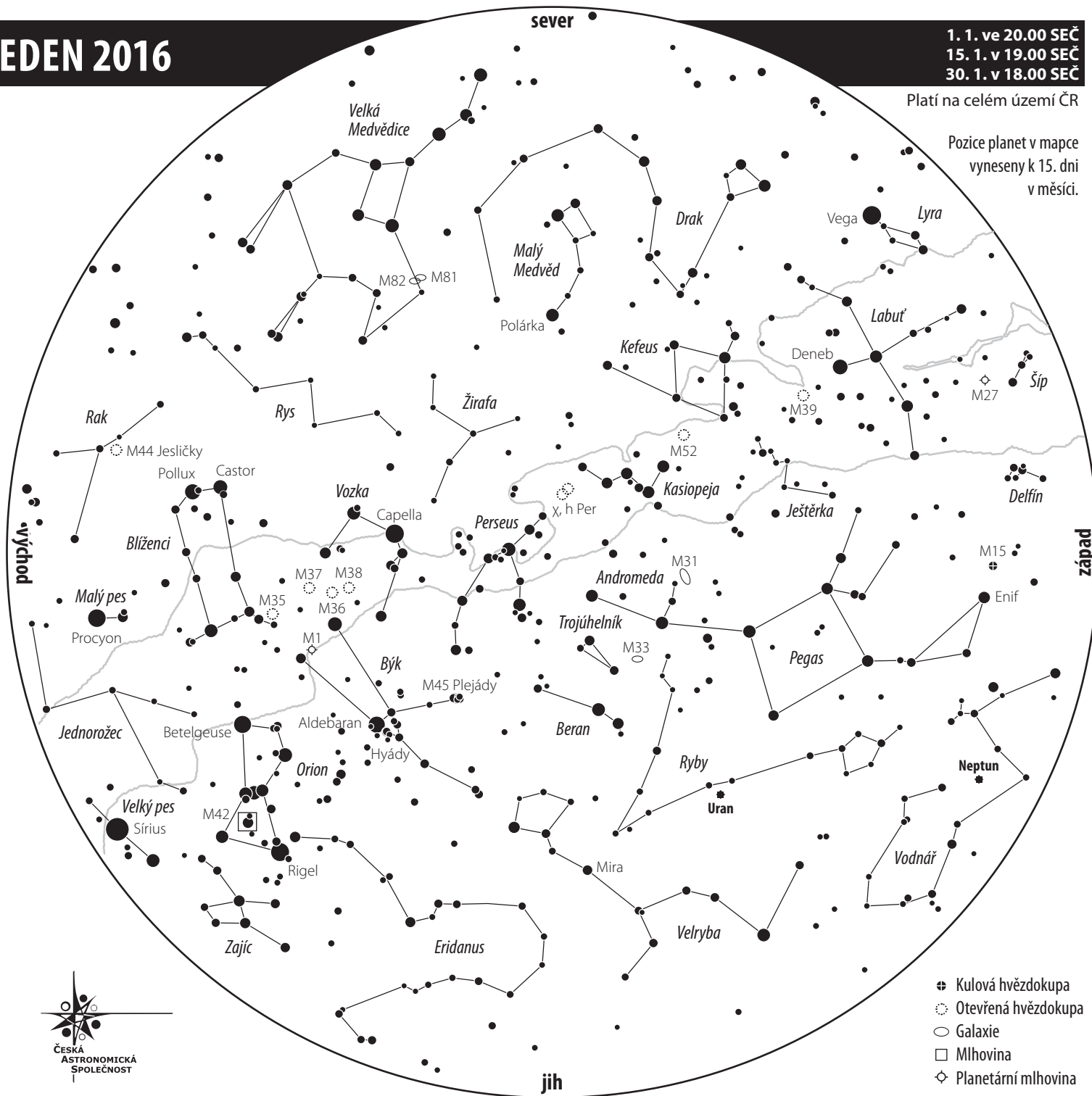
Merkur – začátkem měsíce večer nízko nad JZ
Venuše – na ranní obloze
Mars – na ranní obloze
Jupiter – ve druhé polovině noci
Saturn – na ranní obloze
Uran – večer v souhvězdí Ryb
Neptun – večer nad JZ v souhvězdí Vodnáře

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

2. Měsíc v poslední čtvrti (05.30 UT)
2. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 404 279 km)
2. Země v perihéliu (0.98330 AU)
4. Maximum meteorického roje Quadrantid, frekvence až 120 meteorů za hodinu
6. Pluto v konjunkci se Sluncem
7. Seskupení Saturnu, Venuše a srpku Měsíce na ranní obloze
9. Těsná konjunkce Saturnu s Venuší na ranní obloze (0,1°)
10. Měsíc v novu (01.30 UT)
14. Merkur v dolní konjunkci se Sluncem
14. Planetka č. 30 Urania v opozici se Sluncem (10^m)
15. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 369 619 km)
16. Měsíc v první čtvrti (23.26 UT)
19. Měsíc v Hyádách
24. Měsíc v úplňku (01.46 UT)
26. Měsíc nedaleko Regula (2,5°)
27. Planetka č. 115 Thyra v opozici se Sluncem (9,8^m)
28. Konjunkce Jupiteru s Měsícem (1,4°)
30. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 404 553 km)
30. Venuše prochází kolem hvězdokupy M22

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský čas (SEČ) = UT+1 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně
ke stažení na www.astro.cz a www.udalosti.astronomy.cz

- ⊕ Kulová hvězdokupa
- ⊙ Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ◇ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – LEDEN 2016

Na přelomu roku máme možnost spatřit za jednu noc všechny planety Sluneční soustavy. Díky východní elongaci, ve které se **Merkur** nacházel koncem roku 2015, jej můžeme ještě zkraje ledna vyhledat na večerní obloze. Bude nízko nad jihozápadem a rychle se vrací zpět ke Slunci do dolní konjunkce (14. 1.) aby se následně přesunul na ranní oblohu. Po Merkuru najdeme na večerní obloze naopak ty nejbližší planety – **Neptun** ve Vodnáři a **Uran** v Rybách. Zatímco Uran je na tmavé obloze vidět jako slabá hvězdička i pouhým okem, na lov Neptunu se musíme vybavit triedrem nebo malým dalekohledem. Později večer se nad obzor vynoří největší planeta **Jupiter**. Ideální podmínky k teleskopickému pozorování jsou nad ránem v době kulminace, kdy je vysoko nad obzorem. Velká rudá skvrna (GRS) se zdá výraznější než loni a většími dalekohledy lze pozorovat řadu detailů v atmosféře. Sledovat můžeme také úkazy jeho čtyř nejjasnějších měsíčků. Aktuální časy přechodů GRS a úkazů měsíčků najdete na webu astro.cz v rubrice Vesmírný týden. **Mars**

je vidět také na ranní obloze a do konce ledna vzroste jeho úhlový průměr na téměř 7". To už se dají na oranžovém kotoučku planety i středními dalekohledy rozeznat jasnější albedové útvary. Ještě později vychází jasná **Venuše** a také **Saturn**, aby nám na ranní obloze předvedli krásné divadlo. Obě planety se k sobě přibližují a nejprve vytvoří pěkné seskupení s tenkým srpkem Měsíce 7. 1. ráno (všechna tři tělesa se vejdou do zorného pole slabšího triedru např. 7×50). O dva dny později, **9. 1. ráno** dojde k **těsné konjunkci Venuše se Saturnem**. Obě planety budou v jednom zorném poli i silněji zvětšujícího dalekohledu. Úkaz bude hezké zaznamenat i fotograficky.

K dalšímu pěknému úkazu dojde v noci z **19. na 20. ledna**. Měsíc na své pouti oblohou opětovně navštíví Hyády a bude postupně zakrývat jejich hvězdy až do svého západu. Bohužel zákrytu Aldebaranu se tentokrát nedočkáme, nastane pod obzorem.

Hvězdou lednového nebe bude bezesporu **kometa C/2013 US10 (Catalina)**, hlavně kolem novoluní, kdy nebude pozorování rušit Měsíc. Na začátku ledna se promítá do Pastýře nedaleko jasného Arcturu a postupně se přesune přes Honicí psy, Velkou medvědici a Draka až do Žirafy. Je dobře vidět v triedrech a malých dalekohledech i na městské obloze a mimo umělé světelné zdroje předvede jistě své dva ohony. Ty však lépe vyniknou na fotografiích, takže neváhejte zkusit štěstí i se skrovnými prostředky. Vyhledat ji můžete podle přiložené mapky.

